

Кіцак Анастасія

студентка ПДЕБ-31

юридичного факультету,

Західноукраїнський національний університет

Ронська О.Г

к.е.н, доцент кафедри безпеки та правоохоронної діяльності,

Західноукраїнський національний університет

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ КРИЗИ

У сучасних реаліях глобальної економічної нестабільності, яку загострюють фінансові, політичні та соціальні кризи, питання забезпечення фінансової безпеки підприємств стає надзвичайно важливим. Організації змушені діяти в умовах підвищеної невизначеності, де традиційні методи управління ризиками часто демонструють обмежену ефективність. У такій ситуації особливого значення набуває інформаційне забезпечення, що виступає як ключовий елемент системи управління фінансовою безпекою.

Фінансова безпека підприємства передбачає стан, за якого його фінансові інтереси захищені від внутрішніх і зовнішніх загроз, що дозволяє забезпечити стабільну діяльність і сталий розвиток у довгостроковій перспективі. Однак досягти цього неможливо без доступу до якісної, повної, достовірної та актуальної інформації. Саме інформація є основою для прийняття ефективних управлінських рішень, особливо під час кризових ситуацій, коли здатність швидко реагувати на зміни набуває критичного значення.

Під час кризових періодів підприємства стикаються з низкою унікальних викликів, таких як зниження платоспроможності партнерів, нестабільність валютних курсів, обмежений доступ до фінансів, а також

зростання ризиків шахрайства і кіберзагроз. У подібних умовах інформаційне забезпечення має виконувати не лише функцію фіксації поточної ситуації, але й виступати інструментом прогнозування. Це передбачає, що сучасні інформаційні системи повинні бути здатні не просто обробляти дані, але й аналізувати їх, виявляти ключові тенденції та формувати можливі сценарії подальшого розвитку.

Особливо важливою є якість інформації, адже недостовірні чи несвоєчасні дані можуть спричинити помилкове ухвалення рішень, що в умовах кризи здатне мати критично негативні наслідки для діяльності підприємства. У зв'язку з цим одним із основних пріоритетів стає впровадження систем внутрішнього контролю та аудиту інформаційних потоків, які забезпечують точність і актуальність даних.

Ключову роль у формуванні надійного інформаційного середовища для фінансової безпеки відіграє застосування сучасних цифрових технологій. До таких інструментів належать системи бізнес-аналітики (Business Intelligence), великі дані (Big Data), штучний інтелект і автоматизовані системи управління фінансами. Використання цих технологій дає змогу значно прискорити обробку даних, мінімізувати вплив людських помилок та поглибити аналіз фінансових показників, підвищуючи ефективність управлінських рішень.

Однією з ключових складових ефективного інформаційного забезпечення є моніторинг зовнішнього середовища. Підприємствам слід постійно відстежувати зміни в законодавстві, державній економічній політиці, ринкових тенденціях та діях конкурентів. Це надає можливість оперативно коригувати фінансову стратегію, мінімізувати ризики та уникати потенційних загроз. Особливо в умовах кризи така адаптивність стає критично важливим чинником для забезпечення стабільності.

Не менш значущою складовою є інформаційна безпека. Зі зростанням впливу цифрових технологій збільшуються і загрози, пов'язані з

кібернападами, витоком конфіденційних даних та фінансовими втратами. Таким чином, система інформаційного забезпечення повинна включати надійні механізми захисту інформації, зокрема шифрування даних, багатофакторну автентифікацію, регулярне резервне копіювання та впровадження сучасних протоколів кібербезпеки.

Ефективне інформаційне забезпечення передбачає об'єднання різних інформаційних потоків у цілісну систему, що дозволяє сформувати всебічне уявлення про фінансовий стан підприємства з урахуванням усіх аспектів його діяльності. Такий підхід сприяє підвищенню прозорості управління та забезпечує кращу координацію між підрозділами.

В умовах кризи особливого значення набуває роль людського фактору. Навіть найсучасніші інформаційні системи втрачають свою дієвість без участі кваліфікованих фахівців, які здатні коректно аналізувати дані та ухвалювати обґрунтовані рішення. Тому для підприємств надзвичайно важливо інвестувати в навчання працівників, підвищення їхньої кваліфікації та розвиток аналітичних навичок.

Інформаційне забезпечення фінансової безпеки підприємств у періоди кризи являє собою комплексний механізм, який охоплює процеси збору, обробки, аналізу та захисту даних. Воно виконує функцію не лише підтримки в ухваленні управлінських рішень, але й відіграє роль стратегічного ресурсу, що сприяє здатності підприємства ефективно протистояти кризовим викликам.

Особливої актуальності питання інформаційного забезпечення фінансової безпеки набуває в Україні в умовах воєнного стану та економічної нестабільності. Підприємства змушені працювати в середовищі постійних ризиків, зокрема перебоїв у логістиці, коливань валютного курсу, втрати ринків збуту та підвищеної загрози кібернападів. У таких умовах ефективне використання інформаційних систем дозволяє не лише оперативно реагувати на зміни, але й прогнозувати можливі

фінансові втрати. Наприклад, застосування систем бізнес-аналітики дає змогу підприємствам аналізувати грошові потоки в реальному часі, оцінювати платоспроможність контрагентів та своєчасно коригувати фінансову політику. Таким чином, інформаційне забезпечення виступає не лише інструментом управління, а й важливим чинником виживання бізнесу в кризових умовах.

Таким чином, можна стверджувати, що якісне інформаційне забезпечення є ключовим чинником фінансової стабільності підприємств у складних економічних умовах. Завдяки йому можливо своєчасно ідентифікувати потенційні ризики, скоротити втрати та забезпечити пристосування до зовнішніх змін. З огляду на це, розвиток інформаційних систем і технологій має стати одним із головних напрямків управління сучасними компаніями.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Ковальчук К. Ф. Управління фінансовою безпекою підприємств : монографія. Київ : КНЕУ, 2023. 350 с.

2. Ситник Н. С., Гукалюк А. В., Стасишин А. В., Слобода Л. Я. Фінансова безпека держави : навч. посіб. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2024. 312 с.

3. Левченко О. М., Шалімова Н. С., Грінка Т. І., Сторожук О. В. Інформаційне та обліково-аналітичне забезпечення економічної безпеки підприємства : навч. посіб. Кропивницький : ЦНТУ, 2022. 298 с.

4. Шевченко О. О. Інформаційне забезпечення фінансової безпеки підприємств в умовах цифровізації економіки // Економіка та держава. 2023. № 6. С. 45–49.